

Vyměřený důchod závisí na odvodech pojistného

Praha 13. 8. 2013

Výše důchodu ať už starobního nebo invalidního a pozůstalostního **vždy závisí** nejen na **celkové době pojištění**, ale i na **výši** vyměřovacích základů pro odvod **pojistného** na důchodové pojištění. Podle poznatků České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) jsou zvláště dvě kategorie lidí, které se podivují, proč je jejich důchod neúměrně nízký v porovnání s jejich minulými příjmy. V zásadě lze říci, že nad výši důchodu se pozastavují **lidé**, kterým je **vyplácena mzda** tzv. „**na ruku**“, a potom osoby samostatně výdělečně činné (**OSVČ**), protože si platí **pojistné** na důchodové pojištění **v minimální výši**.

„V případě prvním se celý problém odvíjí od **praxe využívané některými zaměstnavateli**, kteří zaměstnancům **vyplácejí pouze minimální mzdu a zbytek dorovnávají** tzv. „**na ruku**“. Tímto svým jednáním se vyhýbají reálnému odvodu pojistného. ČSSZ ovšem u jejich zaměstnanců eviduje **pro důchodové nároky nižší příjmy** a z nich pak zákonitě **vypočítá i nižší důchod**“, upřesňuje ústřední ředitel ČSSZ Vilém Kahoun a pokračuje: „**Odlíšná situace je u OSVČ**. V jejich případě se pro výpočet důchodu **používají vyměřovací základy** pro pojistné na důchodové pojištění, **ze kterých zaplatily příslušné pojistné**.“ Vyměřovacím základem pro odvod pojistného na důchodové pojištění je částka, kterou si **OSVČ sama určí**. U OSVČ vykonávající tzv. hlavní výdělečnou činnost to musí být částka rovnající se **nejméně 50 % daňového základu**, eventuálně minimálnímu vyměřovacímu základu, je-li vyšší než polovina daňového základu. Minimální vyměřovací základ činí součin počtu měsíců výkonu samostatné výdělečné činnosti a částky odpovídající 25 % průměrné mzdy. OSVČ si však může, jak bylo uvedeno výše, určit vyšší roční vyměřovací základ, a to dle vlastního uvážení až do výše maximálního vyměřovacího základu stanoveného pro daný kalendářní rok. V praxi však tuto možnost OSVČ příliš nevyužívají.

Pro stanovení výpočtového základu, ze kterého se **vyměřuje důchod**, se vychází **z osobního vyměřovacího základu**. Ten tvoří **u zaměstnanců** měsíční **průměr ročních příjmů** (vyměřovacích základů) dosažených v rozhodném období a **u OSVČ** právě měsíční **průměr z vyměřovacích základů za jednotlivé kalendářní roky**, ze kterých zaplatily pojistné na důchodové pojištění. **Z důchodového pojištění** se poskytuje **náhrada příjmu v případě stáří** (starobní důchod), **invalidity** (invalidní důchod) a **úmrtí živitele** (vdovský, vdovecký a sirotčí důchod). V okamžiku, kdy **nastane některá z těchto událostí**, hraje **výše** vyměřovacích základů pro odvod **pojistného** jednu z **hlavních rolí**.

Kontaktujte nás: **DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ 257 062 860** **NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ 840 406 040** **TECHNICKÁ POMOC e - Podání 585 708 290** Najdete nás na **Facebooku**

Jana Buraňová, vedoucí oddělení komunikace a tisková mluvčí, email: jana.buranova@cssz.cz, tel. 257 063 044
ČSSZ je největší a v rámci státní správy ČR zcela výjimečnou finančně správní institucí, která spravuje agendu zhruba 8,5 milionu klientů, z toho více než 2,9 milionu důchodců. Vyplácí přes 3,5 milionu důchodů a měsíčně kolem 200 tisíc dávek nemocenského pojištění. Součástí ČSSZ je také lékařská posudková služba. Více informací na <http://www.cssz.cz>.

Následující příklady dokládají, jaký **dopad** může mít na důchod zaměstnanec mzda „na ruku“ a u OSVČ odvod pojistného v minimální výši. V příkladech 1 a 2 **rozdíl u zaměstnance** činí **2 946 Kč** měsíčně. U **OSVČ** (příklad 3 a 4) je pak **rozdíl** ve výši **1 700 Kč** měsíčně.

Příklad 1:

Muž narozený 15. 1. 1951 požádal od dosažení důchodového věku, tj. od 15. 9. 2013, o přiznání řádného starobního důchodu. Ke dni přiznání důchodu získal celkem 45 roků pojištění. Od roku 2007 byla tomuto muži měsíčně zúčtovávána jen minimální mzda ve výši 8 000 Kč, zbytek – 7 000 Kč - měsíčně mu zaměstnavatel dorovnával tzv. „na ruku“. V případě fikce, že by osobní vyměřovací základ, tedy i výpočtový základ pro stanovení výše starobního důchodu činil pouze 8 000 Kč, výše procentní výměry starobního důchodu by v takovém případě činila 67,5 % z uvedené částky, tj. 5 400 Kč. Starobní důchod tohoto muže včetně základní výměry (2 330 Kč) by činil 7 730 Kč měsíčně.

Příklad 2:

Stejnému muži jako v příkladu 1 nebyla od roku 2007 vyplácena část mzdy „na ruku“, ale celá částka ve výši minimální mzdy navýšené o 7 000 Kč byla zúčtovávána. Pokud bychom vycházeli z fikce, že osobní vyměřovací základ by činil 15 000 Kč, výše výpočtového základu by v takovém případě činila 12 364 Kč a výše procentní výměry starobního důchodu by náležela ve výši 8 346 Kč měsíčně, tj. 67,5 % z uvedené částky po zaokrouhlení na celé koruny nahoru. Starobní důchod včetně základní výměry (2 330 Kč) by v takovém případě činil 10 676 Kč.

Příklad 3:

Doba pojištění trvala 45 let, od roku 1986 do roku 1989 byly dosahovány průměrné příjmy (60 000 Kč ročně). Od roku 1990 pojištěná OSVČ platila pojistné na důchodové pojištění z minimálních vyměřovacích základů až do roku 2012. Při výpočtu důchodu v roce 2013 by výše starobního důchodu činila zhruba 8 900 Kč.

Příklad 4:

Doba pojištění stejná jako v předcházejícím příkladu 3, od roku 1986 do roku 1989 stejné příjmy. V letech 1990 až 1992 pojištěná OSVČ platila pojistné na důchodové pojištění z vyměřovacího základu 25 000 Kč, 1993 – 1995 z vyměřovacího základu 40 000 Kč, 1996 – 2007 50 000 Kč, od roku 2008 do roku 2012 z vyměřovacího základu 120 000 Kč. Při výpočtu důchodu v roce 2013 by výše starobního důchodu činila zhruba 10 600 Kč.

Kontaktujte nás: **DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ 257 062 860**

NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ 840 406 040

TECHNICKÁ POMOC e - Podání 585 708 290

 Najdete nás na Facebooku

Jana Buraňová, vedoucí oddělení komunikace a tisková mluvčí, email: jana.buranova@cssz.cz, tel. 257 063 044
ČSSZ je největší a v rámci státní správy ČR zcela výjimečnou finančně správní institucí, která spravuje agendu zhruba 8,5 milionu klientů, z toho více než 2,9 milionu důchodců. Vyplácí přes 3,5 milionu důchodů a měsíčně kolem 200 tisíc dávek nemocenského pojištění. Součástí ČSSZ je také lékařská posudková služba. Více informací na <http://www.cssz.cz>.